Friesch Dagblad, 19 juni 2017, pagina 10.

‘Canto Ostinato’: trance en meditatie

In Jorwert klinkt woensdag het eigenzinnige *Canto Ostinato* van Simeon ten Holt. Met de uitvoering van ruim tweeënhalf uur gaat een grote wens van pianist Wiebe Kaspers in vervulling.

Johannes Hibma en Wiebe Kaspers (rechts) spelen Canto Ostinato woensdag in Jorwert. Foto: Guus van de Sande

Rianne Kramer

Leeuwarden | De partituur moet je zien als een schets en niet als een voorschrift, zei de Nederlandse componist Simeon ten Holt (1923-2012) over zijn *Canto Ostinato*, die hij in de jaren zeventig van de vorige eeuw schreef. Niets ligt namelijk vast. De speelwijze en het aantal uitvoerenden niet, de tijdsduur evenmin. Die kan variëren van zestig minuten tot enkele uren. Die vrijheid ligt Kaspers. ,,Bij dit werk kun je sommige maten eindeloos herhalen. Het gaat erom dat je daarbinnen een spanningsboog creëert die het publiek als het ware meevoert naar een andere wereld. Als dát lukt en de samenwerking tussen mij en mijn medemuzikant ‘klopt’, kunnen de tranen echt over mijn wangen rollen. Zo wondermooi is dit werk gecomponeerd.”

Wiebe Kaspers speelt zijn lievelingswerk tijdens het Midzomernachtconcert, een initiatief van Stichting Nijkleaster dat ‘met de meditatieve muziekbeleving de zomer wil verwelkomen.’ Het gaat om een uitvoering van tweeënhalf uur samen met Johannes Hibma uit Franeker, een leerling van Kaspers. De laatste speelt de eerste partij, terwijl Kaspers de derde en vierde partij voor zijn rekening neemt. ,,Het toonbereik van de compositie is klein waardoor je één partij met één hand kunt spelen. Technisch gezien is het geen moeilijk werk. De grote uitdaging bij de *Canto Ostinato* zit in het samenspel, het oor- en oogcontact tussen Johannes en mij. Uiteindelijk moet zo het meditatieve karakter ontstaan.”

Bij de slotklanken vlak voor middernacht is het helemaal donker

De Jorwerter muzikant leerde de compositie in zijn studententijd kennen dankzij het Zutphense Simeonkwartet, waarbij hij twee jaar speelde. Sindsdien is hij eraan verslingerd. ,,Naar elkaar luisteren vormt voor mij de basis van muziek én is de kern van deze compositie. Verder vraagt ze om improvisatie en het neerzetten van de juiste sfeer in de zaal. Zo werk ik ook in mijn band WIEBE: we reageren op elkaar én op het publiek. Voor *Canto Ostinato* is dat ook het uitgangspunt.”

Hoewel de compositie al in 1979 in première ging, is het werk vooral de laatste tien jaar erg geliefd. Onder meer door de ligconcerten die Jeroen en Sandra van Veen geven. Het werk past goed in de trend van mindfulness. Dat verklaart mede de populariteit, vermoedt Kaspers. In Fryslân klonk *Canto Ostinato* tot nu toe nog niet zo vaak voor publiek en zeker niet in een lange uitvoering.

Het kan dan ook bijna niet anders of bezoekers beleven in Jorwert een unieke avond, zegt Kaspers. ,,Een live uitvoering van dit werk heeft zoveel meer impact dan een versie uit de speakers. We zetten de vleugels in de kerk tegenover elkaar, het publiek komt er rondom te zitten. Als het concert om negen uur begint, branden er kaarsen. Naarmate het donkerder wordt, gaan de kaarsen een voor een uit. Bij de slotklanken vlak voor middernacht is het helemaal donker.”

Wiebe Kaspers hoopt zijn gehoor in een soort trance te krijgen. ,,Als je je overgeeft aan de muziek, neemt die je na een half uur echt mee. Je komt echt tot rust. Het is een soort reset voor de geest. Ook voor mij als muzikant. Soms wil ik even tien minuten spelen, maar in een mum van tijd ben je dertig minuten verder.” Het meditatieve karakter wordt tijdens het concert versterkt met twee korte meditaties tussendoor, uitgesproken door dominee Hinne Wagenaar.

Midzomernachtconcert met Canto Ostinato door Wiebe Kaspers en Johannes Hibma, woensdag om 21.00 uur in de Redbadtsjerke in Jorwert (uitverkocht)